

könyv
könyvtár
könyvtáros

1997
március

Petroniyi Ali

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

1997. március

Tartalom

Könyvtárpolitika

A Könyvtári Szakmai Kollégium pályázati felhívása 3

Könyv

Pogány György: A Borda Antikvárium szakmai kiadványairól 8

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete felhívása az MKE 29. vándorgyűléséről... 13

Kiállítások

Sz. Nagy Lajos: Utóhang egy kiállításhoz 16

Dokumentumok

Pótlások a lexikonokhoz 18

Az 1993. évről 20

Az 1994. évről 32

Az 1995. évről 44

A Könyvtári és Informatikai Kamara hírei 54

Hírlevél a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjaihoz 55

Lapunk e számában Petrányi Aliz rajzaiból válogattunk.

From the contents

György Pogány: Outstanding professional publications (review) (8);
Call for papers, 29th Annual Conference of the Association of Hungarian
Librarians (13);
Additions to lexicons (18).

Cikkeink szerzői

Nagy Lajos, a 3K társszerkesztője; *Pogány György*, az ELTE oktatója

Szerkesztőbizottság:

Borostyániné Rákóczi Mária, Poprády Géza, dr. Skaliczki Judit

Szerkeszti:

Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: 1054 Bp., Hold u. 6. – Telefon: 153-3763

Közreadja: a Könyvtári és Informatikai Kamara, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár

Felelős kiadó: **Poprády Géza**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója

Készült az OSZK Nyomdatáuzemében

Felelős vezető: **Burány Tamás**

Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói ív. Munkaszám: 97.073

Lapunk megjelenéséhez támogatást kaptunk a Nemzeti Kulturális Alaptól

Terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár

Előfizetési díj 1 évre 2400 forint. Egy szám ára 200 forint

HU-ISSN 1216-6804

A Könyvtári Szakmai Kollégium pályázati felhívása

A Könyvtári Szakmai Kollégium pályázatot hirdet az 1997. évre az alábbi témakörökben:

1. A szakmai színvonal emelése

1.1. Kutatások, vizsgálatok lefolytatása, különösen az alábbi területeken:

- a „Fókuszban a könyvtár” elnevezésű pályázatra az ellátó rendszerek, az egyetemi és főiskolai hallgatók ellátása a közművelődési könyvtárakban, a számítógépes és távközlési fejlesztés terén beérkezett pályaművek elemző feldolgozása (a pályázók előzetesen a Nemzeti Kulturális Alap titkárságán tekinthetik meg az 1996-os pályázatokat);
- modellek és irányszámok kidolgozása a közművelődési és felsőoktatási könyvtárak számára;
- stratégiai tervek összeállítása egy-egy megye vagy régió könyvtári és információs ellátásának fejlesztésére (előnyben részesülnek az intézményközi kooperációban, közösen benyújtott pályázatok);
- az országos és megyei (regionális) dokumentumellátás rendszerének kidolgozása.

Az előirányzott összeg 3 millió forint.

1.2. Szakmai kiadványok

Pályázni lehet már elkészült szakmai, elsősorban a képzést és továbbképzést támogató kéziratok megjelentetésére. A pályázathoz csatolni kell két lektori jelentést a kéziratról.

Az előirányzott összeg 2 millió forint.

1.3. Továbbképzési laboratórium felállítása

A számítástechnikai feltételek elsajátítására, az egyes könyvtári integrált rendszerek bemutatására, a különféle számítástechnikai alkalmazások oktatására önálló, megfelelő számítástechnikai és távközlési felszereltséggel rendelkező továbbképzési laboratórium létrehozása. Pályázhatnak azok a könyvtárak és oktatási intézmények, amelyek vállalják az alábbi feltételek teljesítését:

- a laboratórium számára önálló helyiséget bocsátanak rendelkezésre,
- a laboratórium tevékenységét az OKT, KIK és az MKE képviselőiből kialakított bizottság irányítása alá vetik,
- a laboratórium kapacitásának legfőbb 15%-át fordítják saját továbbképzési feladataikra,

- a laboratórium külső igénybevevői számára legfeljebb a tényleges rezsiköltségeket, illetve a szervezési-előadói ráfordításokat számítják fel,
- lehetővé teszik, hogy a laboratóriumban a külső igénybevevők – a rezsiköltség megtérítése mellett – saját szervezésű tanfolyamokat is lebonyolíthassanak,
- a feltételek megszegése esetén a laboratórium felszerelését az NKA által megjelölt intézmény(ek)nek adják át.

Az előirányzott összeg 2 millió forint.

1.4. Továbbképzés

Telematikai továbbképző tanfolyamok szervezése, illetve ilyen tanfolyamokon való részvétel. Előnyben részesülnek a hálózati központok vagy több könyvtár által közösen benyújtott pályázatok.

Az előirányzott összeg 2 millió forint.

1.5. Szakmai rendezvények, konferenciák

Erre a témára csak könyvtári szakmai szervezetek és tagszervezetek nyújthatnak be pályázatokat.

Az előirányzott összeg 2 millió forint

1.6. Nemzetközi együttműködés

A nemzetközi projektekben való részvétel támogatása. Előnyben részesülnek az Európai Unió, az Európa Tanács, valamint a hazai és nemzetközi alapok, alapítványok által is támogatott vállalkozások.

Az előirányzott összeg 2 millió forint.

2. A könyvtári ellátás fejlesztése

2.1. Egyetemi és főiskolai hallgatók ellátása

Az egyetemi és főiskolai hallgatók ellátásában részt vevő Országos Széchényi Könyvtár és országos szakkönyvtárak (név szerint: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Országgyűlési Könyvtár, Országos Idegennyelvű Könyvtár, Országos Mezőgazdasági Könyvtár, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum) pályázhatnak a felsőoktatás igényeit kielégítő állományuk hiányainak pótlására és többpéldányokkal való kiegészítésére. A pályázat indoklásában ki kell térni a beiratkozott hallgatók számára és tanintézetek szerinti megoszlására, a helybenhasználat és a kölcsönzés mutatóira, valamint az 1996 folyamán beszerzett hazai és külföldi monográfiák átlagárára.

Az előirányzott összeg 10 millió forint.

2.2. A könyvtár, mint információs fórum

A munkanélküliek életviteléhez, elhelyezkedéséhez, átképzéséhez, szakmaváltásához nyújtott információs szolgáltatások megszervezése, illetve továbbfej-

lesztése a közművelődési könyvtárakban. Pályázhatnak városi, megyei és fővárosi könyvtárak. (A munkahelyi könyvtárak központjai csak az önkormányzati könyvtárakkal közösen pályázhatnak.)

Az előirányzott összeg 3 millió forint.

2.3. A társadalmi könyvtárkép kialakítása

Promóciós akciók, kampányok, események szervezése a könyvtári szolgáltatások propagálására. Előnyben részesülnek a korábbi hasonló törekvések folytatásaként az év októberére előirányzott könyvtári napokra vagy hétre irányuló pályázatok. Pályázhatnak a megyei könyvtárak és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. Pályázni csak a megye (főváros) egészére kiterjedő, több könyvtár részvételével megvalósuló programokkal lehet.

Az előirányzott összeg 3 millió forint.

3. Közművelődési könyvtári információs rendszerek

A megyei (fővárosi) közművelődési könyvtárak egységes hálózatot képező információs rendszereinek a kialakítása, különös tekintettel a rendszerek központi, szolgáltató egységeinek számítástechnikai és telekommunikációs fejlesztésére. Pályázhatnak a megyei könyvtárak és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. A pályázók arányos támogatást kapnak a saját ráfordítással vagy más forrásból származó, igazolt hozzájárulással.

Az előirányzott összeg 10 millió forint.

4. Adatbázisok

4.1. Adatbázisok építése és fejlesztése

Egy-egy szakterület könyvtári ellátását javító, országos értékű adatbázisok építése. Előnyben részesülnek a több könyvtár együttműködésével megvalósuló és fizetőképes keresletet kielégítő szolgáltatások. Nem lehet pályázni egy-egy könyvtár katalógusának számítógépre való vitelével vagy retrospektív katalóguskonverzióval.

Az előirányzott összeg 5 millió forint.

4.2. Adatbázisok CD-ROM-on

Egy-egy szakterületen meglévő, folyamatosan fejlesztett vagy lezárt adatbázisok CD-ROM-on való közrebecsátása. Előnyben részesülnek a fizetőképes keresletet igazoló pályázatok. A támogatás arányos a ráfordítással.

Az előirányzott összeg 2 millió forint.

4.3. Magyar Elektronikus Könyvtár

A Magyar Elektronikus Könyvtár tartalmi és technikai fejlesztésére csak olyan pályázatok adhatók be, amelyek a MEK újabb művekkel való bővítésére

vonatkozó program mellett a MEK minden elemére (tartalom, műszaki megoldások, működtetés, karbantartás, hozzáférés, használat, finanszírozás stb.) kiterjedő koncepcionális javaslatot is tesznek, beleértve a MEK építésében számításba vehető műhelyek közötti kooperációt is.

Az előirányzott összeg 3 millió forint.

5. Állományvédelem

5.1. Dokumentumok restaurálása

Pályázni lehet egyes, nagy értékű könyvtári dokumentumok (könyvek, kéziratok, térképek stb.) restauráltatására. A pályázathoz csatolni kell a restaurátor ajánlatát, valamint annak igazolását, hogy a pályázó saját költségvetéséből vagy külső forrásból fedezni fogja a költségek legalább 25%-át. A nagyobb önrészt vállaló pályázatok előnyben részesülnek.

Az előirányzott összeg 3 millió forint.

5.2. Laminológép

Az országosan jelentkező laminálási szükséglet kielégítésére központi laminológép beszerzésére azok a könyvtárak pályázhatnak, amelyek vállalják, hogy eleget tesznek az alábbi feltételeknek:

- rendelkeznek a laminológép elhelyezéséhez megfelelő helyiséggel,
- a laminológép kapacitásának hasznosítását az OKT, KIK és az MKE képviselőiből alakított bizottság irányítása alá vetik,
- a laminológép kapacitásának legfőlőbb 15%-át fordítják saját állományvédelmi igényeik kielégítésére,
- a laminálást rendelő külső igénybevevők számára legfeljebb a rezsiköltséget, valamint a tényleges ráfordításokat számítják fel,
- a feltételek megszegése esetén a laminológépet az NKA által megjelölt intézménynek adják át.

Az előirányzott összeg 3 millió forint.

5.3. Lopásgátló berendezések

A szabadpolcon lévő állományok védelme érdekében pályázni lehet lopásgátló berendezés beszerzésére. (A támogatás nem terjed ki a dokumentumokba illesztett jelölőkre.) Azok a könyvtárak pályázhatnak, amelyek a berendezés költségeinek legalább 50%-át saját költségvetésből vagy külső forrásból fedezik. Előnyben részesülnek azok a pályázók, amelyek ennél magasabb önrészt vállalnak.

Az előirányzott összeg 10 millió forint.

* * *

Az egyes témakörökre (altémákra) előirányzott összegek keretjellegetűek, a pályázók tájékoztatására szolgálnak. A kollégium fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett pályázatok mennyiségétől és minőségétől függően belátása szerint

átcsoportosítással módosíthassa a kereteket. Ha valamely témakörre (altémára) nem nyújtanak be pályázatot vagy a beérkezett pályázatok eredménytelennek minősülnek, a kollégium az így felszabaduló összeget a többi témakörhöz csoportosíthatja át.

Pályázni a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága által kiadott új adatlapon lehet. Az adatlapokat csak pontosan kitöltve, valamint az előírt mellékletekkel felszerelve fogadjuk el, a feltételeket nem teljesítő pályázatokat az Igazgatóság érvénytelennek tekinti. Nem nyújthat be pályázatot az, aki esedékes elszámolási kötelezettségének nem tett eleget.

Az Igazgatóság felhívja a pályázók figyelmét, hogy 1997-ben valamennyi pályázónak első alkalommal a pályázat benyújtásakor újból igazolnia kell jogi státusát az adatlaphoz mellékelte tájékoztatóban közölt követelmények szerint.

A pályázatok

1997. március 31-ig beérkezően

nyújthatók be kizárólag postai úton a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatóságának címére (1062 Budapest, Bajza u. 32.). A határidőn túl érkező pályázatok érvénytelenek.

A benyújtáshoz szükséges adatlap ugyanezen a címen, továbbá a **Művelődési és Közoktatási Minisztérium Ügyfélszolgálati Irodáján** (1055 Budapest, Szalay u. 10–14, földszint) szerezhető be személyesen. Az Alap Igazgatóságától adatlap – bélyeggel ellátott A/4-es válaszborték melléklésével – postai úton is igényelhető.

Az Alap pénzeszközei építési beruházásra, felújításra, állandó fenntartási és üzemeltetési kiadásokra, alaptőke emelésére nem használhatóak fel, illetve harmadik fél részére át nem ruházhatók. A fenntartási és üzemeltetési kiadásokból a pályázó vagy a lebonyolító – a pályázóval történő megállapodás alapján – csak a kapott támogatási összeg 3%-át, a pénzügyi-számviteli feladatok ellátására felkért lebonyolító pedig legfeljebb 2%-át számolhatja el, átalánydíjként, külön bizonylat nélkül.

A kollégium fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtott pályázatokat, mind a nyertes pályázatok megvalósulását a helyszínen szakmailag és pénzügyileg ellenőrizze.

A kollégium a pályázatokat a benyújtás határnapjától számított 60 napon belül bírálja el, és a döntés meghozatalától számított 15 napon belül a pályázókat kiértésíti. A kollégium döntése végleges, felülbírálatot kérni nem lehet.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást technikai ügyekben a Nemzeti Kulturális Alap címen és telefonszámán (322-6808, 351-5463/109) Bazsa Györgyné kollégiumi titkártól lehet kérni. Érdemi ügyekben a kollégium tagjai adnak felvilágosítást: dr. Ambrus Zoltán (66-454-354), Domsa Károlyné (111-4683), Gomba Szabolcsné dr. (30-550264), Papp István (118-5815), Poprády Géza (155-6167) és Skaliczki Józsefné dr. (312-1215).

Könyvtári Szakmai Kollégium